

Binnen SWV VO MK kiezen we bewust voor een richtlijn. Dit in overeenstemming met de wetgeving, die ook over richtlijnen spreekt. Daarnaast laten we de verantwoordelijkheid daarin ook bij de scholen. SWV is geen opleggend orgaan in deze. Deze richtlijn is tot stand gekomen in samenwerking met leerplichtambtenaren en GGD.

Inleiding

Het terugdringen van het aantal thuiszitters is een belangrijke doelstelling van Passend Onderwijs. Ieder kind dat thuiszit is er één te veel. Van alle betrokkenen mag worden verwacht dat ze zich maximaal en proactief inzetten om thuiszitten te voorkomen. En als het zich toch voordoet er zo snel mogelijk een oplossing komt.

Wij hebben afgesproken met de 7 VO-scholen en onze VSO-locaties binnen het SWV dat zij op basis van de registratie van verzuim actief stappen volgen uit hun verzuimprotocol. De rol van de teamleider in het registreren van verzuim en de positie van de zorgcoördinator in het analyseren van verzuim in het kernteam heeft het afgelopen jaar veel aandacht gekregen en is toegenomen.

Er wordt op scholen aan de hand van een stappenplan een gesprek gevoerd met ouders en leerling door de mentor, team assistent, verzuim coördinator of teamleider als er sprake is van frequent of langdurig verzuim. Zie hiervoor het verzuimprotocol van iedere school. In de multidisciplinaire kernteams wordt verzuim besproken wanneer er sprake is van een signaal van het (dis)functioneren van het kind en het gezin.

1. Wettelijk kader

Leerplicht

Iedere jongere is volledig leerplichtig vanaf de 1^e schooldag van de maand na de 5e verjaardag tot aan het einde van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar wordt.

Kwalificatieplicht

Na het laatste schooljaar van de leerplicht begint de kwalificatieplicht. Daar zit geen dag tussen. Met de kwalificatieplicht wordt de leerplicht verlengd tot de dag dat de jongere een startkwalificatie heeft gehaald, of tot de dag dat de leerling 18 jaar wordt. Een startkwalificatie is een afgeronde havo/vwo opleiding of mbo- diploma niveau 2 of hoger. Uitzondering: Jongeren met een getuigschrift of diploma van het praktijkonderwijs, of jongeren die het speciaal onderwijs hebben gevolgd met uitstroomprofiel arbeid of dagbesteding hoeven niet te voldoen aan de kwalificatieplicht.

2. Ongeoorloofd verzuim

Van relatief verzuim is sprake als een op een school ingeschreven leer- of kwalificatie plichtige leerling ongeoorloofd afwezig is. Scholen doen een melding in het verzuimloket van DUO.

De meldende scholen kunnen de volgende velden invullen:

- Overig verzuim
- 16 uur in 4 weken
- Langdurig Relatief verzuim
- Luxe verzuim

De gemeente houdt het absoluut verzuim bij.

Overig verzuim

Een leerplichtige leerling die minder dan de wettelijke termijn – 16 uur in 4 weken – verzuimt, maar wel lesuren of dagdelen overslaat, begint te verzuimen. Ook van dit verzuim mag de school melding doen aan de leerplichtambtenaar via het verzuimregister. De verantwoordelijkheid voor aanpak van het verzuim ligt in eerste instantie bij de school. Een voorbeeld van overig verzuim is regelmatig te laat komen. De door de school genomen maatregelen hebben dan niet geholpen. Ook het preventieve leerlichtspreekuur heeft niet geholpen. *Zie verder bij leerlichtspreekuur.*

Onder overig verzuim valt ook verzuim dat samenhangt met achterliggende problemen van de leerling. Een voorbeeld van dit verzuim is een leerling die regelmatig verzuimt, omdat hij of zij binnen het gezin zorgtaken op zich neemt, waardoor onvoldoende tijd voor school is. In deze situaties is het ook belangrijk dat tijdig de jeugdarts betrokken wordt. Hierbij geldt dat het verzuim soms niet aan de wettelijke termijn van 16 uur van 4 weken komt, maar de school wel een melding kan doen via het verzuimregister en bij de jeugdarts.

Wettelijk te melden verzuim van meer dan 16 uur in 4 weken

Scholen zijn wettelijk verplicht om verzuim te melden aan de leerplichtambtenaar bij een ongeoorloofde afwezigheid van 16 uur of meer in een periode van 4 weken.

Langdurig relatief verzuim

Een langdurig relatief verzuimer is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar, die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling. Indien de jongere zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt, is er sprake van een langdurig verzuimer. Het gaat dus om leerlingen die niet over een vrijstelling van de inschrijfplicht (o.g.v. artikel 5, 5a of 15 Lpw) beschikken en ook niet zijn vrijgesteld van geregeld schoolbezoek (o.g.v. art. 11 Lpw).

Luxe verzuim

Er is sprake van luxe verzuim als een leerplichtige jongere, zonder vrijstelling, buiten de schoolvakanties om (met ouders) op vakantie gaat. Scholen en instellingen zijn verplicht dit te melden bij de leerplichtambtenaar via het verzuimregister. Daarnaast is het verzoek luxeverzuim tevens te melden via de mail zodat daarop direct actie ondernomen kan worden door de leerplichtambtenaar.

Absoluut verzuim (kan alleen door de gemeente gemeld worden)

Van absoluut verzuim is sprake als een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht niet is ingeschreven op een school en ook niet vrijgesteld is van de inschrijvingsplicht. Potentieel absoluut verzuim kan worden afgeleid uit een vergelijking van de Basisregistratie personen (BRP) met de Basisregistratie onderwijs (BRON): hieruit komt naar voren welke leer- en kwalificatieplichtige jongeren niet op een school zijn ingeschreven.

3. Geoorloofd Verzuim

Verzuim op basis van verleend verlof

Vakantieverlof wegens de specifieke aard van het beroep van een van de ouders is verlof waarbij de jongere vrijgesteld wordt van geregeld schoolbezoek. Dit verlof kan slechts eenmaal per schooljaar worden toegekend voor maximaal 10 schooldagen. Ouders moeten aantonen dat zij alle schoolvakanties niet in staat zijn om een aaneengesloten periode van 14 dagen als gezin op vakantie te kunnen wegens de aard van het beroep. Het hoofd van de school geeft wel of geen toestemming. Toestemming kan nooit worden verleend in de eerste 2 weken na de zomervakantie. Geadviseerd wordt af te stemmen met de school van broer(s) en/of zus(sen).

Zie ook bijlage *verlofregeling*.

Verzuim op basis van gewichtige omstandigheden

De leerplichtambtenaar of het hoofd van de school kan op grond van 'gewichtige omstandigheden' (artikel 11, onder g) – een buiten de wil van verzorger/ jongere gelegen omstandigheid, een tijdelijke vrijstelling voor het geregeld schoolbezoek verlenen. De

ouder dient een verzoek in en toont aan welke gewichtige omstandigheden er zijn, waardoor de jongere de school tijdelijk niet kan bezoeken. Betreft de vrijstelling maximaal 10 schooldagen gedurende een schooljaar dan beslist het hoofd van de school.

Betreft het meer dan 10 schooldagen dan beslist de leerplichtambtenaar.

Zie ook bijlage *verlofregeling*

Verzuim op basis van een ziekmelding

Als een leerling ziek is, dan is hij of zij geoorloofd afwezig. Al is het geoorloofd verzuim, dan nog kan de jeugdarts in worden gezet, omdat die een zeer belangrijke rol kan vervullen. De rol van de jeugdarts bij het schoolverzuim richt zich op preventie en

vroegtijdige interventie bij ziekte. De rol van de jeugdarts op de VO-scholen

is in dit verband te vergelijken met de rol van de bedrijfsarts. De jeugdarts zal met jongere/ouders en derden vaststellen wat nog wel kan en mede zorgdragen dat jongere contact houdt met school, naar school gaat en datgene doet wat hij nog wel kan. GGD kan kijken welke zorg betrokken is en vaststellen welke zorg nog nodig is. De jeugdarts wordt direct ingeschakeld als er sprake is van geoorloofd verzuim bij (ernstige) ziekten zoals ziekte van Pfeiffer, kanker, reuma etc. De jeugdarts kan in overleg met jongere/ouders contact opnemen met 1ste, 2de en zo nodig 3de lijns zorg. Hierna kan samen met jongeren, ouders en school een plan worden opgesteld waarin vastgelegd is hoe de schoolgang geregeld is.

De school zal hiervan geen melding doen aan de leerplichtambtenaar, maar registreert de ziekmelding wel in de eigen administratie.

4. Wanneer melding van ziekteverzuim?

Meestal hoeft de school bij verzuim wegens ziekte geen melding te maken. Ziekte is een geldige reden voor verzuim. De school hoeft dan ook geen melding te maken als een leerling griep heeft. Maar wat als de school na contact met de ouders en de jeugdarts vermoedt dat er sprake is van ongeoorloofd verzuim? Dan kan de school dit wel melden bij de leerplichtambtenaar, nadat ouders hierover zijn geïnformeerd. Bijvoorbeeld als ouders zich 'niet controleerbaar opstellen' en ouders het ziekteverzuim niet kunnen/willen vaststellen als geoorloofd door de jeugdarts.

Jeugdarts / jeugdverpleegkundige inschakelen

De jeugdarts wordt door de school ingeschakeld bij:

- patroonherkenning, dus regelmatig dagdeel of gehele dag missen voor "kleine afspraken" op medisch gebied;
- ouders doen geen moeite om bepaalde afspraken na school te plannen;
- frequent verzuim: meer dan 3 keer in 2 maanden ziek;
- vijfde melding in een schooljaar;
- 1 keer per 4-6 weken 2-3 dagen ziek gemeld op school;
- aaneengesloten 2 weken ziek gemeld op school
- Op het moment dat het ziekteverzuim bovengemiddeld is, bijvoorbeeld bij 50 uur in een schooljaar.

De school zorgt ervoor dat deze leerling zo snel mogelijk in begeleiding wordt genomen door de GGD om de oorzaak te achterhalen (let op: tijdens het onderzoek kan blijken dat er geen sprake is van ziekte en kan het verzuim ongeoorloofd blijken te zijn).

Expertise jeugdarts

De jeugdarts beschikt over brede sociaal-medische kennis en vaardigheden op het gebied van het opgroeien en de ontwikkeling van kinderen / jeugdigen. De Jeugdgezondheidszorg volgt kinderen van 0-18 jaar en beschikt over een digitaal dossier. De jeugdarts is de aangewezen specialist om de lichamelijke en psychische gezondheid en ontwikkeling in relatie tot de leefomgeving (gezin, vrienden, school), te onderzoeken, te interpreteren en te bevorderen. De jeugdarts ondersteunt de school, de leerling en ouders door tijdig en adequaat te reageren en te adviseren bij ontwikkelingsproblemen, gezondheidsbedreigingen en een ongezonde leefstijl.

Jeugdarts of jeugdverpleegkundige

Veel scholen hebben een spreekuur door de jeugdverpleegkundige op school. Wanneer schakel je de jeugdverpleegkundige in en wanneer de jeugdarts?

Jeugdverpleegkundige

- Slaapproblemen
- Hygiëne/lichamelijke verzorging
- Opvoedvragen/advies
- Motivatieproblemen
- Leefstijl, gezondheid en puberteit (alcohol, roken, voeding, gamen, etc.)

Jeugdarts

- Niet goed functioneren leerling zonder duidelijk oorzaak
- Langdurig en/of veelvuldig ziek
- Enkelvoudig advies of plan van aanpak ter vermindering van verzuim
- Advies bij onduidelijke lichamelijke of psychische klachten
- Aanvullende probleemverheldering voor gerichte verwijzing hulp bijv. GGZ
- Contact met 1ste, 2de en 3de lijns medische zorg

- Bij chronische of beperkende aandoening, advies over belastbaarheid leerling in overleg met o.a. huisarts/specialist

Samenwerking

De jeugdarts kan, met toestemming van leerling en ouders, informatie opvragen bij de eerste- (o.a. huisarts, psycholoog), tweede- (o.a. kinderarts, jeugd GGZ) en derdelijnszorg. De jeugdarts zal de ingewonnen informatie gebruiken om de belastbaarheid van de leerling vast te kunnen stellen. De jeugdarts werkt ook nauw samen met het schoolmaatschappelijk werk en de CJG coaches of jeugd GGZ. Zo nodig kan de jeugdarts doorverwijzen naar specialistische zorg.

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) / schoolmaatschappelijk werk inschakelen

Bij zorgen over gezinsproblematiek of zorgen over de ontwikkeling van het kind kan school (preventief) CJG of schoolmaatschappelijk werker inschakelen. De CJG Coach of schoolmaatschappelijk werker zal doorvragen op het gezinssysteem, om te onderzoeken wat er mogelijk ten grondslag ligt aan de reden van het verzuim. De CJG-coach zit standaard bij het kernteam binnen de scholen en heeft daarnaast een verwijzende functie in kader van hulpverlening.

(Herhaald) niet verschijnen op spreekuur/consult GGD

Leerplicht kan ingeschakeld worden voor het sturen van een brief waarin staat beschreven dat de oproep van de jeugdarts geen vrijblijvende afspraak is. Als ouder(-s)/verzorger(-s) aangeven niet mee te willen werken aan GGD-traject dan schakelt school de leerplicht in middels verzuimmelding '*overig verzuim*'.

Onder welke categorie ziekteverzuim in verzuimloket melden?

Heeft de school na bezoek en terugkoppeling van de jeugdarts vermoedens dat bij een ziekmelding sprake is van ongeoorloofd verzuim of worden de afspraken met de jeugdarts niet nagekomen? Dan moet school dit aan de ouders laten weten en dit melden in het verzuimloket onder de categorie '*overig verzuim*.' De leerplichtambtenaar kan vervolgens onderzoeken of er inderdaad sprake is van ongeoorloofd verzuim bijvoorbeeld door aan te sluiten bij een MDO op school.

Multi disciplinair overleg (MDO)

Na het bezoek aan de jeugdarts kan de zorgcoördinator van de V(S)O-school een multidisciplinair overleg (MDO) organiseren, waaraan deelnemen: zorgcoördinator, ouders/leerling, jeugdverpleegkundige/ jeugdarts, leerplichtambtenaar. Eventueel aanvullende deelnemers zijn mentor of trajectbegeleider, CJG-coach, en andere betrokkenen. De leerplichtambtenaar en jeugdarts geven de lijn aan van recht op onderwijs, i.p.v. alleen maar handhaving.

Indien alleen sprake is van schoolziekteverzuim mag de leerplichtambtenaar alleen dan aansluiten bij het MDO na toestemming van ouders en jeugdige. De leerplichtambtenaar zal op dat moment niet aan dossiervorming doen .

5. Leerplichtspreekuur

Gezamenlijk met de school proberen de leerplichtambtenaren het ongeoorloofd schoolverzuim terug te dringen en verzuim in een vroeg stadium te signaleren. De leerlingen die zes tot 10 keer te laat en/of afwezig zijn geweest zonder bericht zullen worden aangesproken door school en ouders worden geïnformeerd. Leerlingen die 10 keer te laat en/of afwezig zijn geweest zonder bericht kunnen via een DUO-melding '*overig verzuim*' worden aangemeld voor het leerplichtspreekuur op de school. Dit geldt ook voor leerlingen die ingeschreven staan in het BRP van buurgemeenten. Het betreft nog geen strafbaar feit dus daarom voeren de leerplichtambtenaren een informerend gesprek met betrekking tot het verzuim. Na dit gesprek worden ook ouders schriftelijk geïnformeerd door de leerplichtambtenaar. Blijft het verzuim aanhouden dan kan de school nogmaals een melding '*Overig verzuim*' doen in het verzuimloket. Zie hiervoor verder de bijlage *richtlijn leerplichtspreekuren*.

6. Maatwerk en afwijking verplichte aantal uren onderwijstijd in het v(s)o vanuit de Variawet

Het uitgangspunt van de onderwijswetgeving is dat alle kinderen onderwijs volgen op een school. Soms kunnen kinderen echter, vanwege psychische of lichamelijke beperkingen, tijdelijk of gedeeltelijk niet naar school. Voor deze kinderen is er in het v(s)o de mogelijkheid om tijdelijk af te wijken van de voorgeschreven onderwijstijd en in sommige gevallen onderwijs te volgen op een andere plek dan de school. Omdat het bezoeken van een school zo belangrijk is voor leerlingen moet *het bevoegd gezag de beslissing* om de leerling minder onderwijs op school te laten volgen goed onderbouwen. De afwijking van onderwijstijd is altijd *tijdelijk* en *gericht op terugkeer* naar het volgen van het volledige lesprogramma binnen de school door de leerling.

De verantwoordelijkheid ligt bij de school; het samenwerkingsverband heeft een informerende rol. In kader van de Variawet kan de jeugdarts advies geven over belastbaarheid. De jeugdarts als behandelend arts geeft nooit een verklaring af.

De criteria en voorwaarden voor het aanvragen van een afwijking van onderwijstijd door de school staan weergegeven in de bijlage met het *stroomschema Varia-wet* (zie bijlage).

Zie voor meer informatie de handreiking Onderwijs, zorg en de leerplichtwet van Ingrado¹

7. Thuiszitters

Onder de definitie thuiszitter volgens de onderwijsinspectie worden twee groepen geschaard. Ten eerste de groep ingeschreven leer- of kwalificatieplichtige leerlingen die langer dan 4 weken **ongeoorloofd** verzuimen (verzuimmelding *langdurig relatief verzuim*). Ten tweede de absoluut verzuimers. Dit zijn leer- of kwalificatieplichtige leerlingen die niet ingeschreven staan op een school en geen vrijstelling van de Leerplichtwet hebben. Zij tellen mee vanaf de eerste dag dat zij niet ingeschreven staan, behalve als er sprake is van een administratieve onvolkomenheid. Dit is bijvoorbeeld in situaties waar de in- en uitschrijving van leerlingen niet op elkaar aansluiten.

De langdurig relatief verzuimers moeten naast een melding in het verzuimloket (langdurig relatief verzuim) ook worden gemeld aan het samenwerkingsverband.

Ziekte: wel of geen thuiszitter

Ongeacht de duur van de ziekte telt deze leerling niet mee als thuiszitter. Een leerling die ziek is gemeld is **geoorloofd** afwezig. De school blijft verantwoordelijk voor het bieden van onderwijs, ook aan de zieke leerling. Allereerst zijn ouders en school aan zet om het ziekteverzuim te laten eindigen. Van ouders mag een actieve houding verwacht worden om de oorzaak van de ziekte te achterhalen en daar de juiste hulp voor in te zetten. De school stelt samen met de ouders, de leerling en de jeugdarts een plan op hoe het onderwijs wordt vorm gegeven gedurende de ziekte.

Zie voor meer informatie 4. Wanneer melding van ziekteverzuim?

Wij adviseren in de volgende gevallen de volgende definitie 'langdurig ziek' aan te houden:

- Bij 15 ziektedagen/90 uur ziekteverzuim
- Leerling komt niet of zeer onregelmatig naar school en heeft een verstoorde schoolgang, loopt hierdoor leerachterstanden op of stagneert in het leerproces.
- Medisch onverklaarbare klachten
- Psychische of psychiatrische problematiek
- Verslavingsproblematiek

¹ https://www.ingrado.nl/actueel/announcements/nieuwe_handreiking_onderwijs_zorg_en_de_leerplichtwet

- Risico thuiszitter

Volg bij een langdurig zieke leerling ook het protocol thuiszitters en langdurig zieke leerlingen

Protocol thuiszitters en langdurig zieke leerlingen

Het is van groot belang dat de (dreigende) thuiszitters en langdurig zieke leerlingen in een zo vroegtijdig mogelijk stadium in beeld gebracht worden. Daarbij is samenwerking en een goede afstemming tussen alle betrokkenen essentieel om de vaart erin te kunnen houden. Daarom spreken de partijen, die betrokken zijn bij het voorkomen en terugdringen van thuiszitten af, dat ze zich aan de hieronder beschreven werkwijze houden. Die partijen zijn, naast de leerling zelf:

1. de ouders/verzorgers/voogd
2. de zorgcoördinator & mentor & teamleider van de VO-school
3. de Consulent Passend Onderwijs van het samenwerkingsverband VO Midden-Kennemerland
4. de Leerplichtambtenaar van de gemeente
5. ketenpartners, zoals CJG-coach, Reclassering, overige hulpverlening
6. Jeugdverpleegkundige en jeugdarts (bij ziektegerelateerd verzuim: NB ook betrokken worden als het niet per se ziekte gerelateerd is. Kan ook onduidelijk zijn en pestgedrag achterzitten met psychische gevolgen.)

Pijlers:

- Blijf signalen monitoren: communiceer hierover, stel je vragen
- Het MDO speelt een centrale rol
- Er wordt tijdens ieder overleg een vervolgspraak gemaakt
- Duidelijk vaststellen wie de regie heeft en wie welke verantwoordelijkheid in elk stadium heeft.

Stappenplan Thuiszitters en langdurig zieken

STAPPEN	ACTIES
1. Registratie	De V(S)O-school registreert de aanwezigheid van de ingeschreven leerlingen en onderneemt actie zodra een leerling (ongemeld) ongeoorloofd of geoorloofd afwezig is: ouders bellen, uitnodiging voor gesprek (zie protocol verzuim op iedere school). Door tijdig in te grijpen bij afwezigheid kan voorkomen worden dat een leerling uitvalt
2. Dossier	De school houdt een dossier bij van de afwezigheid van de leerling en de daarop ondernomen acties
3. Melden	Bij geoorloofd verzuim wordt er een melding gedaan bij de jeugdarts. Bij ongeoorloofd verzuim doet de school een melding bij de leerplichtambtenaar (via DUO). Als een leerling meer dan 4 weken verzuimt doet de school daarnaast ook een melding bij het consulent Passend Onderwijs van het SWV.
4. Onderzoek en afstemming	De leerplichtambtenaar en jeugdarts (in zo een vroeg mogelijk stadium) starten een onderzoek naar de oorzaak van het verzuim zodra de melding van de V(S)O-school binnenkomt en houden contact met de zorgcoördinator van de school.
5. MDO	De zorgcoördinator van de V(S)O-school organiseert een multidisciplinair overleg (MDO), waaraan deelnemen: zorgcoördinator, ouders/leerling en de consulent Passend Onderwijs van het samenwerkingsverband. Eventueel aanvullende deelnemers zijn mentor of trajectbegeleider, CJG-coach, leerplichtambtenaar, jeugdverpleegkundige/ jeugdarts en andere betrokkenen. De leerplichtambtenaar is <u>altijd</u> betrokken bij ongeoorloofd verzuim.
6. Oplossing zoeken	In dit MDO wordt op maat met alle betrokkenen gezocht naar een passende oplossing die bijdraagt aan de terugkeer naar het onderwijs. Er is vertrouwen in elkaars expertise. Het totale kindbeeld en hiermee het ontwikkelingsperspectief van de leerling worden besproken. De ondersteuningsbehoeften van leerling en ouders worden in kaart gebracht
7. Plan van aanpak	Er wordt een plan van aanpak opgesteld waarin de afspraken worden vastgelegd, in ieder geval staat in dit plan van aanpak <ul style="list-style-type: none">- Wie de regie heeft (de casemanager)- De termijn waarbinnen de leerling weer op school terugkeert- Wie doet wat om af te stemmen op de ondersteuningsbehoeften, wanneer?- De manier waarop de leerling weer instroomt: hoe komt de leerling binnen, wie is de contactpersoon, wat dienen de docenten en klasgenoten te weten, wie informeert hen?- Wat als het niet lukt om op te staan? Wat als het niet lukt om van huis te gaan? Wat als het niet lukt om binnen te komen? Wat als het niet lukt om vol te houden?- De verwachtingen naar de ouders toe (de ouders krijgen een actieve rol)- Een datum voor een volgende bijeenkomst

	Dit plan van aanpak wordt opgenomen in het dossier van de leerling, waarin ook de interventies worden vastgelegd en wordt verspreid door de casemanager aan alle betrokkenen
8. Vervolg-MDO	In het vervolg-MDO wordt gekeken naar het resultaat. Indien nodig wordt een nieuwe bijeenkomst gepland. Bij ieder MDO worden de gemaakte afspraken schriftelijk vastgelegd
9. Maatregelen	Indien de acties niet tot het gewenste resultaat hebben geleid, neemt de leerplichtambtenaar bij ongeoorloofd verzuim passende maatregelen. Dat kan bijv. zijn: een formele waarschuwing of een proces verbaal. School kan ook naar de Beschermingstafel of een Veilig Thuis melding doen.
10. Vervolgstappen	De betrokken partijen komen opnieuw bijeen om vervolgstappen af te spreken tot de leerling naar school is teruggekeerd. De eindregie ligt bij de school. De eindmonitoring bij de tandem leerplichtambtenaar/jeugdarts - consulent Passend Onderwijs – zij moeten steeds op de hoogte zijn.

8. Schorsing en verwijdering

De schoolleiding mag alleen met toestemming van het schoolbestuur een leerling schorsen en of van school verwijderen. Schorsing en verwijdering volgt volgens de daarvoor gestelde wettelijke regelingen. Zie hiervoor het leerlingenstatuut van de school. Schorsing of definitieve verwijdering kan gebeuren na herhaaldelijke overtreding van de regels of ernstig wangedrag. De ouders zijn in zo'n situatie hierover geïnformeerd en hebben een gesprek gehad met de schoolleiding. Zij kunnen bezwaar aantekenen bij het bestuur, volgens de klachtenprocedure. Er dient door de schoolleiding een vervolgplek te zijn gerealiseerd. Inspectie en SWV dienen hierbij op de hoogte te worden gesteld. Bij schorsing is er sprake van geoorloofd afwezig zijn; dit betekent dat de leerplichtambtenaar geen rol heeft. Wel staat in de leerplichtwet dat een definitieve verwijdering ter stond moet worden gemeld (dus de uitschrijving).

9. Monitoring

Lijst samenwerkingsverband

Het Samenwerkingsverband stuurt periodiek, vier keer per jaar, een lijst toe waarop de scholen kunnen aangeven welke leerlingen (dreigen te) verzuimen, thuiszitten en hiervoor worden begeleid. De scholen vullen in sinds wanneer de leerling (veel) afwezig is, wat de aard van het verzuim is (geoorloofd of ongeoorloofd), de woonplaats, de leerplichtambtenaar, wie betrokken zijn en wat de volgende stap is. De school stuurt dit terug naar het secretariaat van het SWV en die verspreidt de lijst onder de leerplichtambtenaren in de regio. Zij checken deze informatie met dat wat via Carel geregistreerd staat en bekijken of de informatievoorziening klopt en welke acties hierop eventueel zouden moeten volgen. In het kader van landelijke afspraken tussen Inspectie en de samenwerkingsverbanden worden de formele thuiszitters anoniem gedeeld met de Inspectie.

Overleg met zorgcoördinator, Leerplicht en jeugdarts

Belangrijk is dat school de jeugdarts en leerplicht tijdig betrokken worden. Om te voorkomen dat leerlingen met bovengemiddeld (ziekte-) verzuim er tussendoor glippen (en niet tijdig worden gemeld bij jeugdarts of leerplicht) kunnen leerplichtambtenaren en jeugdarts samen met de zorgcoördinator twee keer per jaar de complete lijst verzuimstaten in Magister nalopen.

10. Consultatie door SWV

Op het moment dat de leerling langdurig afwezig is, bij hoog (ziekte)verzuim, bij langer dan 4 weken thuiszitten en bij voorgenomen verwijdering van een leerling met onderwijsondersteuningsbehoeften, wordt de Consulent Passend Onderwijs van het SWV ingeseind voor aanwezigheid in een MDO.

11. Communicatie in de schoolgids/website

De volgende onderwerpen zouden in de schoolgids opgenomen moeten worden:

- In het kader van de privacy zouden scholen in de schoolgids moeten opnemen dat informatie m.b.t. een leerling met veelvuldig of frequent (ziekte-) verzuim gedeeld kan worden met SWV, jeugdarts en leerplicht. *Dit dient niet alleen in de schoolgids/op de website opgenomen te worden, maar tijdens elk gesprek rondom verzuim met een leerling en zijn/haar ouders benoemd te worden: ouders en leerling dienen voldoende geïnformeerd te zijn.*
- Verzuimprotocol (ongeoorloofd en geoorloofd verzuim). Het is belangrijk dat scholen opnemen in website/schoolgids wat hun werkwijze is ten aanzien van verzuim. Dit betekent onder andere ook dat daarin moet staan dat als kind niet op spreekuur komt van jeugdarts, dat jeugdarts dit direct terugkoppelt aan school. Ouders moeten over deze werkwijze zijn geïnformeerd, anders mag JGZ deze informatie niet terugkoppelen aan school. Ook moet er dus instaan: dat als ouders niet naar GGD willen, een melding bij leerplicht volgt.
- Info over leerplichtspreekuur (zie bijlage leerplichtspreekuur).

12. Voortijdig Schoolverlaten (VSV)

Hiervan is sprake wanneer een leerling tussen de 18 en 23 jaar is, en niet in het bezit is van een startkwalificatie, geen onderwijs volgt aan de school van inschrijving gedurende een aaneengesloten periode van 4 weken of langer- of een door het bevoegd gezag van de school te bepalen kortere periode of van school is verwijderd. VSV-er is tevens een Pro leerling (ook 18-) die certificaat Pro heeft, maar uitstroomt zonder werk of werk < 12 uur per week. De vsv-ers vallen niet onder leerplicht maar scholen kunnen via het verzuimloket melden, de meldingen worden opgepakt door het RMC (Meldpunt voortijdig schoolverlaters).

13. Contactgegevens

GGD Kennemerland

Sector Jeugdgezondheidszorg

Hoofdlocatie

Zijlweg 200

2015 CK Haarlem

Tel nr. 023-78917777 bereikbaar van 8.30-12.30 uur en 13.00-17.00 uur

Mailadres: frontofficejgz@vrk.nl

Locatie Heemskerk

Duitslandlaan 3

1966 XA Heemskerk

Tel nr. 023-5159100

Leerplicht

Voor Castricum:

leerplichtcastricum@debuch.nl en 14 0251

Voor Uitgeest:

leerplichtuitgeest@debuch.nl en 14 0251

Voor Velsen:

leerplicht@velsen.nl, tel. 140255

Voor Heemskerk

leerplicht@heemskerk.nl en 0251 256777.

Voor Beverwijk

info@beverwijk.nl en 0251-256256

Gebruik het emailadres niet voor het delen van persoonlijke informatie (zoals bijvoorbeeld leerling gegevens of BSN-nummers). Dan kunt u beter even bellen op maandag tot en met vrijdag van 08.30 - 17.00 uur. De medewerkers van het Klant Contact Centrum zitten klaar om u te kunnen doorverbinden en om terugbelverzoeken te maken voor de leerplichtambtenaar.

Bijlage: Verlofregeling

Leerplicht

In de Leerplichtwet staat dat leerplichtige kinderen (5 t/m 17 jaar) de school moeten bezoeken. Verzuim is alleen toegestaan met een geldige reden zoals ziekte van het kind of doktersbezoek. In een aantal bijzondere gevallen is extra verlof mogelijk. Hieronder een overzicht.

Verlof voor religieuze feestdagen

Wanneer een kind "plichten moet vervullen die voortvloeien uit religie of levensovertuiging" kan hiervoor verlof worden verleend onder de volgende voorwaarden:

per religieuze feestdag kan in principe 1 vrije dag worden verstrekt door de directeur van de school.

een aanvraag van extra vrije dagen om een religieus feest in het thuisland te vieren kan door de directeur niet worden gehonoreerd; vrije dagen worden alleen verstrekt voor de religieuze feestdag zelf, de rest zou extra vakantie zijn.

de afwezigheid van een kind/jongere vanwege een religieuze feestdag wordt ten minste twee dagen van tevoren door één van de ouders schriftelijk aan de directeur van de school gemeld.

Verlof voor extra vakantie

Op vakantie tijdens schooltijd is in principe onmogelijk. Een uitzondering kan gemaakt worden wanneer een kind gedurende geen enkele schoolvakantie twee weken gezinsvakantie kan genieten vanwege de "specifieke aard van het beroep" van één van de ouders (uit jurisprudentie is gebleken dat er vanuit gegaan wordt dat de ouder het merendeel van zijn inkomsten slechts in de zomervakantie kan verdienen). In dat geval kan bij de directeur van de school verlof worden aangevraagd voor extra vakantie. De directeur kan in deze gevallen één maal per jaar voor ten hoogste tien schooldagen verlof verlenen. Het moet dan gaan om de enige gezinsvakantie in dat jaar.

Voor vliegend personeel van luchtvaartmaatschappijen geldt dat zij moeten kunnen aantonen een afwijzing te hebben gekregen op een aantal binnen de schoolvakantie(s) vallende aanvragen voor vakantie. Alleen dan mag de school verlof voor maximaal tien schooldagen toestaan.

NB: alleen een werkgeversverklaring is geen geldige reden voor het verlenen van verlof voor extra vakantie. Er mag geen verlof worden verleend op grond van organisatorische problemen bij de werkgever. Het moet gaan om "onoverkomelijke bedrijfseconomische bezwaren".

Verlof kan alleen verleend worden onder de volgende voorwaarden:

de verlofperiode mag **niet vallen in de eerste twee weken van het schooljaar**

de aanvraag voor extra verlof moet ten minste acht weken van tevoren worden ingediend bij de directeur van de school. Dit heeft te maken met een eventuele bezwaarperiode

de verlofperiode mag niet meer dan tien schooldagen beslaan. Voor een periode van meer dan tien schooldagen mag wettelijk gezien geen toestemming worden verleend.

Verlof wegens gewichtige omstandigheden

Bij gewichtige omstandigheden gaat het volgens de wet om "**buiten de wil van ouders en kind gelegen situaties**". Voor deze omstandigheden kan verlof worden aangevraagd. Te denken valt aan:

verhuizing van het gezin

bijwonen van een huwelijk van bloed-of aanverwanten tot en met de 3^e graad

ernstige ziekte van bloed-of aanverwanten tot en met de 4^e graad

overlijden en begrafenis van bloed-of aanverwanten

Bij de bolletjes 2 t/m 4 geldt dat wordt geadviseerd hiervoor buiten Nederland maar binnen Europa maximaal 5 dagen toe te kennen, buiten Europa maximaal 10 dagen, indien dit aantoonbaar noodzakelijk is voor de reis en het verblijf.

Onder gewichtige omstandigheden vallen niet:

familiebezoek in het buitenland

vakantie in een goedkope periode of in verband met een speciale aanbieding, het winnen van een prijs of het anderszins aanbieden van een vakantie door derden

vakantie onder schooltijd vanwege gebrek aan andere boekingsmogelijkheden

eerder vertrek of latere terugkeer van vakantie vanwege de verkeersdrukte

Verlof kan alleen verleend worden onder de volgende voorwaarden:

de aanvraag voor extra verlof moet, indien mogelijk, ten minste acht weken van tevoren, maar in ieder geval zo spoedig mogelijk, worden ingediend bij de directeur van de school. Dit heeft te maken met een eventuele bezwaarperiode.

de directeur van de school beslist over aanvragen voor een verlofperiode tot en met tien schooldagen.

Voor een periode van meer dan tien schooldagen moet een aanvraag voor extra verlof worden ingediend bij de leerplichtambtenaar.

Procedure

Voor het aanvragen van extra vakantieverlof of verlof vanwege gewichtige omstandigheden kan bij de directeur van de school een aanvraagformulier gehaald worden. Dit formulier moet door de ouder(s), geheel en naar waarheid ingevuld, ingediend worden compleet met relevante aanvullende stukken.

Wanneer een aanvraag voor verlof wordt afgewezen en ouders zijn het met deze beslissing niet eens, dan kunnen zij hiertegen bezwaar maken. Dit kan door een bezwaarschrift op te stellen dat wordt ingediend bij de persoon die het besluit genomen heeft. Hierin moeten minimaal de volgende gegevens zijn opgenomen:

naam en adres van de belanghebbende

datum

omschrijving van het genomen besluit

argumenten die aangeven waarom ouders het niet eens zijn met het besluit

handtekening van de belanghebbende

Gelijktijdig met het bezwaar kan een aanvraag voor een voorlopige voorziening worden ingediend. Dat kunt u doen bij de rechtbank

Geen toestemming, toch weg?

Wanneer een ouder geen toestemming heeft voor extra verlof voor zijn/haar kinderen en de kinderen toch van school houdt, dan is de directeur van de school verplicht dit te melden bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente. De leerplichtambtenaar zal de ouder(s) in dat geval oproepen en kan ertoe besluiten proces-verbaal op te maken.

Bijlage: Richtlijnen bij de leerplichtspreekuren op school

Soort verzuim	Verzuimuren	Maatregel
NB: aan een gesprek op het preventief spreekuur van leerplicht gaat altijd een actie van school vooraf. Ofwel: leerplicht komt pas aan de orde als de school eerst zelf actie heeft ondernomen.		

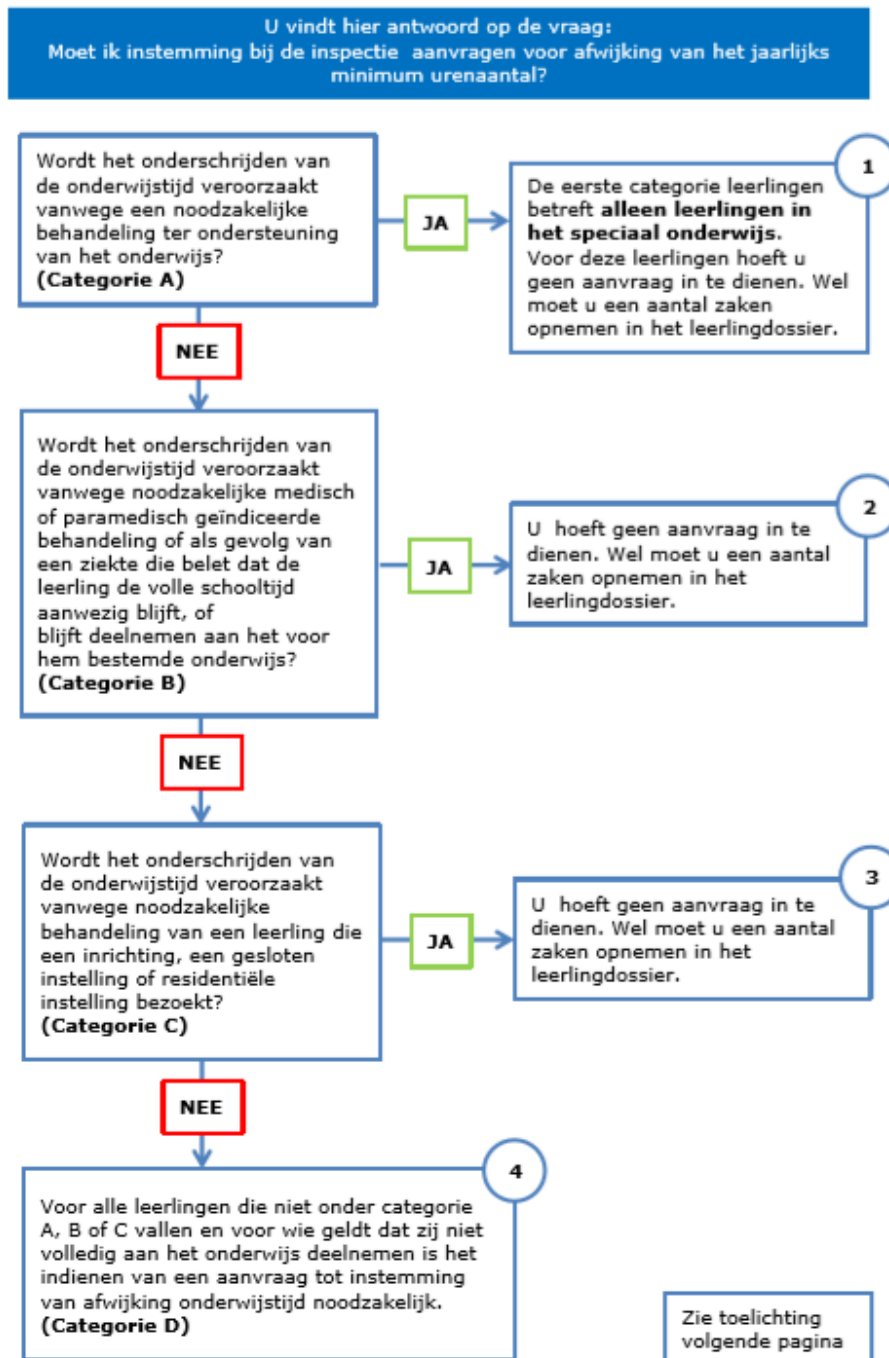
Soort verzuim	Verzuimuren	Maatregel
<u>Relatief verzuim</u>	<u>Te laat komen / Spijbelen</u>	(ongeoorloofd verzuim)
	Tot 6 keer te laat / spijbelen	<p>Actie school:</p> <ul style="list-style-type: none"> - School bespreekt het verzuim met de leerling. - Het verzuim moet worden ingehaald (conform de regels van de school).
	Bij 6 tot 9 keer te laat / spijbelen	<p>Actie school:</p> <ul style="list-style-type: none"> - School meldt het verzuim schriftelijk aan de ouders en nodigt ouders én leerling uit voor een gesprek. - Het verzuim moet worden ingehaald (conform de regels van de school).
	Vanaf 10 tot 16 keer te laat /spijbelen	<p>Actie school:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerling wordt aangemeld voor het leerplichtspreekuur middels DUO-melding “overig verzuim”. - Ouders worden hier schriftelijk geïnformeerd. - Het verzuim moet worden ingehaald (conform de regels van de school). - Het formulier “Aanmelding spreekuur leerplichtambtenaar” wordt ingevuld. - Een week voor het leerplichtspreekuur wordt het formulier (via de mail) naar de leerplichtambtenaar gestuurd, samen met het verzuimoverzicht (alleen ongeoorloofd verzuim!). <p>Actie Leerplichtambtenaar:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Leerplichtambtenaar spreekt de leerling tijdens het spreekuur. - Indien noodzakelijk koppelt de leerplichtambtenaar de afspraken/adviezen terug aan de verzuimcoördinator. - De leerling krijgt een informatiebrief.
--	--	--

	<p><u>Ná het spreekuur in het lopende schooljaar:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 3x te laat / spijbelen <p>- Nogmaals 3x te laat / spijbelen</p> <p>- Wederom 3x te laat / spijbelen</p> <p><u>In een nieuw schooljaar en al op spreekuur geweest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 6x te laat / spijbelen <p>- Totaal 10x te laat / spijbelen</p> <p>- Nogmaals 3x te laat / spijbelen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Actie school: School meldt het verzuim aan DUO. - Actie Leerplichtambtenaar: Waarschuwingbrief (zonder gesprek). - Actie school: School meldt het verzuim aan DUO. - Actie Leerplichtambtenaar: De leerling én ouder(s)/ verzorger(s) worden uitgenodigd voor een gesprek op kantoor (waarschuwing geven). - Actie school: School meldt het verzuim aan DUO. - Actie Leerplichtambtenaar: De leerling wordt doorverwezen naar HALT (of PV). - Actie school: Coach/ mentor gesprek. - Actie school: School meldt het verzuim aan DUO. - Actie Leerplichtambtenaar: Waarschuwingbrief (zonder gesprek). - Actie school: School meldt het verzuim aan DUO.
--	---	--

Bijlage: Stroomschema Varia-wet

Stroomschema primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs¹

¹ Het stroomschema is afgeleid van [de beleidsregel](#) inzake het instemmen met afwijking van het verplichte minimum aantal uren onderwijsduur WPO, WEC en WVO en het verlenen van ontheffingen WEC en Onderwijskundig besluit WEC.

1	<p>Categorie A</p> <p>De eerste categorie leerlingen betreft alleen leerlingen in het speciaal onderwijs. Voor deze leerlingen, waarvoor een behandeling ter ondersteuning van het onderwijs noodzakelijk is, hoeft geen aanvraag te worden ingediend wanneer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het bevoegd gezag kan aantonen dat de commissie voor de begeleiding (voor scholen) dan wel de commissie van onderzoek (bij instellingen) samen met de behandelaars van de school de behandeling tijdens schooltijd noodzakelijk achten en • het bevoegd gezag heeft in het ontwikkelingsperspectief vastgelegd op welke wijze de behandeling ondersteunend is voor het onderwijs. <p>Een aanvraag is in deze gevallen niet nodig omdat de behandelingsperiode hiermee is gekwalificeerd als onderwijstijd. Bijgevolg kan hierdoor geen afwijking van het minimum aantal uren onderwijs ontstaan.</p>
2	<p>Categorie B</p> <p>De tweede categorie leerlingen betreft zowel leerlingen in het speciaal onderwijs als leerlingen in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Het gaat om leerlingen die:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tijdens schooltijd een medisch of paramedisch geïndiceerde behandeling moeten ondergaan en om die reden gedurende die tijd niet deelnemen aan de in beginsel wel voor die leerling bestemde onderwijsactiviteiten; • als gevolg van een chronisch vermoeidheidssyndroom of een andere aandoening op medische grond niet in staat zijn de hele schooltijd op school aanwezig te zijn of aan de lessen deel te nemen. <p><u>Toelichting:</u></p> <p>De omstandigheid dat leerlingen tijdens die (para)medische behandeling (tijdelijk) afwezig zijn of op medische grond niet aan de lessen kunnen deelnemen, brengt met zich mee dat zij op grond van het bepaalde in artikel 11, onder d, van de Leerplichtwet 1969 gedurende die tijd vrijgesteld zijn van de schoolbezoekplicht. Voor deze en andere zieke leerlingen (bijvoorbeeld door griep, een gebroken been of migraine) hoeft geen aanvraag te worden ingediend. Ook zij zijn geoorloofd afwezig op grond van artikel 11, onder d, van de Leerplichtwet.</p> <p>Wel is het, gelet op het bepaalde in artikel 12 van de Leerplichtwet 1969, in de hiervoor genoemde gevallen noodzakelijk dat hun tijdelijke afwezigheid of het tijdelijk niet deelnemen aan het in beginsel wel voor de leerling bestemde onderwijs als 'geoorloofd verzuim' wordt aangetekend in de verzuimregistratie van de school en dat een bewijsstuk voorhanden is waaruit blijkt op welke grond en gedurende welke tijd de (tijdelijke) afwezigheid van de leerling of het niet deelnemen aan het onderwijs (para)medisch geïndiceerd is. Deze tweede groep leerlingen kan deels samenvallen met de navolgende derde categorie.</p>
3	<p>Categorie C</p> <p>De derde categorie leerlingen is de groep leerlingen die een inrichting, een gesloten instelling of een residentiële instelling als bedoeld in artikel 71c, lid 1 en 2, van de WEC bezoekt waarmee de school een samenwerkingsovereenkomst als bedoeld in die bepaling heeft gesloten. Onder deze categorie worden ook de leerlingen begrepen die zijn ingeschreven op een basisschool of een school voor voortgezet onderwijs en die op grond van artikel 15 WPO resp. artikel 6h WVO gedurende een termijn van ten hoogste drie maanden aaneengesloten het volledige onderwijsprogramma volgen op een school als bedoeld in artikel 71c, lid 1 en 2, van de WEC. Voor zolang een leerling uit deze categorie afwezig is, of niet aan het reguliere onderwijs van zijn groep deelneemt om een andere reden dan een onderwijsondersteunende behandeling of behandeling om (para)medische redenen (zie hierboven onder a en b), is het aanvragen van afwijking in beginsel aan de orde als door diens afwezigheid voor die leerling het wettelijk voorgeschreven minimum aantal uren onderwijs niet wordt gehaald.</p> <p>De inspectie stemt in deze gevallen zonder voorafgaande aanvraag in met overschrijding van het wettelijk minimum aantal uren onderwijs, indien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de school in het bezit is van een verklaring van de verantwoordelijke behandelaar van de therapieverzorgende residentiële instelling waaruit blijkt dat de gevraagde beperking van het aantal uren onderwijs in het belang van de ontwikkeling van de leerling noodzakelijk is en • indien uit die verklaring blijkt om hoeveel uren behandeling onder schooltijd het gaat en op welke tijdstippen deze plaatsvindt.

4 **Categorie D**

Voor alle andere leerlingen die niet onder categorie A, B of C vallen en die zijn ingeschreven op een school voor speciaal onderwijs, een basisschool of een school voor voortgezet onderwijs voor wie geldt dat zij vanwege lichamelijke en/of psychische redenen niet volledig aan het onderwijs kunnen deelnemen (categorie d), moeten scholen een aanvraag indienen.

In deze aanvraag vermeldt het bevoegd gezag het volgende:

1. voor hoeveel uren per week en gedurende welke periode gedurende het schooljaar de afwijking wordt aangevraagd;
2. dat voor de leerling een ontwikkelingsperspectief is opgesteld dat aan de vereisten genoemd in deze beleidsregel voldoet;
3. in het voorkomende geval: dat eerder is verzocht om afwijking van de onderwijstijd.

Ad 2.

In het ontwikkelingsperspectief dient het bevoegd gezag van de school te onderbouwen waarom de afwijking van de onderwijstijd noodzakelijk is en welke ondersteuning wordt geboden. Daarvoor neemt het bevoegd gezag in het ontwikkelingsperspectief het volgende op:

- waarom deze afwijking volgens deskundigen als bedoeld in artikel 34.8 Besluit bekostiging WPO en artikel 15a van het Inrichtingsbesluit WVO noodzakelijk is. In het speciaal onderwijs is dat de commissie voor de begeleiding (scholen) of de commissie van onderzoek (instellingen);
- waaruit de afwijking van het programma van de leerling bestaat en om hoeveel uren onderwijstijd per week tijdens het betreffende schooljaar het gaat;
- voor welke periode binnen het lopende schooljaar deze afwijking geldt;
- welk onderwijsprogramma de leerling op school volgt en welk onderwijs en/of welke ondersteuning aan de leerling wordt geboden gedurende de uren dat deze niet op school is;
- op welke wijze het planmatig toewerkt naar het volgen van het volledig aantal geprogrammeerde uren onderwijs door de leerling.

Wanneer eerder is verzocht om afwijking van de onderwijstijd, bevat het ontwikkelingsperspectief:

- een evaluatie van de eventueel eerder geboden extra ondersteuning en
- wat het bevoegd gezag eraan doet om te bewerkstelligen dat een leerling alsnog ingroeit wanneer dat niet binnen het voorgaand schooljaar is gelukt.

De aanvraag kan digitaal worden ingediend via het ISD².

² Om te kunnen inloggen in [het Internet Schooldossier \(ISD\)](#), heeft u een ISD-account nodig dat is verstrekt door de ISD-beheerder van uw organisatie. Heeft u een vraag over uw ISD-account, neem dan contact op met uw ISD-beheerder. Heeft u een vraag over het gebruik van het ISD, neem dan contact met ons op.
Loket Onderwijsinspectie: 088-669 60 60.